

Handläggare: Helena Gomér
Telefon: 08 508 31 938

Till
Kulturnämnden

KuN 2013-02-07
Nr 15

Kista nya bibliotek – ett bibliotek där människor rör sig

Inriktningsärende

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kulturnämnden godkänner kulturförvaltningens förslag till inriktningsbeslut avseende utveckling av Kista bibliotek i enlighet med detta tjänsteutlåtande.
2. Beslutet skickas till kommunstyrelsens ekonomiutskott för godkännande.
3. Under förutsättning av ekonomiutskottets godkännande uppdras åt kulturförvaltningen att ta fram ett förslag till genomförandebeslut för utveckling av Kista bibliotek.
4. Omedelbar justering.

Sammanfattning

Kista bibliotek har idag uppdraget att vara en inspiratör och motor till livslångt lärande, med särskild spets inom det digitala området och det flexibla lärandet. Stockholms stadsbibliotek vill ytterligare förstärka denna folkbildande insats genom en nysatsning i det mångkulturella och mångteknologiska Kista genom en lokalisering av ett fullskaligt bibliotek med kulturella upplevelser i rörelsernas centrum, lätt tillgängligt i ett av stadens största köpcentrum, Kista galleria. En ny lokalisering når fler och stärker möjligheterna till möten mellan analog och digital kultur där Kista bibliotek skall utvecklas med tonvikt på bildning i vid mening i ett växande digitalt samhälle. Dessa planer går också i linje med den inriktning som finns för områdets utveckling genom investeringsprogrammet Järvalyftet och Vision 2030 samt kulturförvaltningens satsning på stadens ytterstadsområden.

Berit Svedberg

Inga Lundén

Kulturdirektör

Stadsbibliotekarie

Underlag för beslut

- Kista biblioteks tjut 2008-02-12 och Kista biblioteks protokollsutdrag 2008-02-12 DRN 005/1252/2008
- Programhandling Kista nya bibliotek – ett bibliotek i världsklass 2010-12 03

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Stockholms stadsbibliotek. Samråd har skett med Kulturförvaltningens administrativa stab. Beredningen har genomförts med utgångspunkt i nämndens tidigare inriktningsbeslut.

Bakgrund och syfte

Stockholms stadsbibliotek har i uppdrag att nå fler och nya besökande för att i än större utsträckning vara ”Stockholmarnas partner i vardagen för läsande, lärande och reflektion.” Den Strukturplan för Stockholms stadsbibliotek 2012-2015 som antogs av kulturnämnden (mars 2012) innehåller en genomgång av samtliga stadens bibliotek med avseende på framtida optimalt nyttjande. ”För bibliotekets möjligheter att nå medborgarna är **bibliotekets placering** också av största vikt och biblioteksplanen (antogs av fullmäktige februari 2012) är tydlig med att biblioteken skall finnas där stockholmarna rör sig i sin vardag som till exempel i tunnelbanan eller köpcentra. Av dagens bibliotek finns de som med mer strategisk placering troligtvis skulle nå betydligt fler.” ”Tillgänglighet, angelägenhet och effektivitet hänger tätt samman. Med generösa öppettider och bra lokalisering kan fler ta del av verksamheten. Biblioteket blir också en attraktivare samarbetspartner. Öppna och välanvända bibliotek är en förutsättning för effektiva bibliotek.”

Genom den föreslagna lokaliseringen av biblioteket i Kista Galleria bedömer Stockholms stadsbibliotek (SSB) att man kan fördubbla antalet besökare. Från dagens 250 000 till ca 500 000 per år. Kista Galleria har 19 miljoner besök per år, 60.000 per dag, och en genomsnittlig butik räknar med 5 procent av besöken.

Avgörandet för tillgängligheten och attraktiviteten är läget på lokalen, som enligt förslaget kommer ligga mitt i besöksflödet i centrum, i korsningen Kistagången och Modeboulevarden. Lägesfaktorn är också avgörande för bibliotekets möjligheter att fånga upp flera och olika målgrupper som dagligen rör sig i gallerian, som flanörer, personal från omkringliggande arbetsplatser, näringslivet, studenter, boende och besökare från hela norra Stockholmsregionen. I samband med flödesmängden och lägesfaktorn ser SSB att möjligheten att utveckla samarbete med andra aktörer kommer att öka avsevärt. Genom att samarbeta med

andra ökar kunskapsutbytet, verksamhetsutveckling och resurserna utnyttjas bättre.

Kulturnämnden godkände redan i januari 2008 förvaltningens förslag till inriktningsbeslut för ett nytt bibliotek med inriktning bildnings-/kulturcentrum i Kista centrum. Samråd ägde rum med Rinkeby- Kista stadsdelsförvaltning, stadsbyggnadskontoret, fastighetsägaren ”Kista centrum” samt Kista Science City. Detta inriktningsbeslut gällde lokalisering i bottenplan på Kista Torn med JM som fastighetsägare. Fastighetskrisen kom emellan och JM fick inte investeringsbeslut för byggnaden. 2010 fick SSB förfrågan även från Atrium Ljungberg, avseende etablering i NOD samt av Kista Galleria avseende lokal i planerad nybildad fastighet i samverkan med SL och Skanska.

I förstudien inför framtagandet av ett nytt bibliotek i Kista bjöds dessa fastighetsägare in till ett möte för att presentera sina olika förslag på att skapa ett nytt modernt bibliotek med i Kista. Till detta möte bjöds även bibliotekets nuvarande hyresvärd, Micasa fastigheter AB in. Micasa valde då att inte delta, men inkom några månader senare med ett förslag till omdisponering av fastighetens ytor. Förslaget granskades, men kulturförvaltningen valde att gå vidare med planerna i samarbete med Kista Galleria, då inget nytt framkommit som skulle öka attraktiviteten och besökarflödet i de nuvarande lokalerna. Biblioteket ligger nu på Kista Torg, vid sidan av flödet i Kista . Nära, men inte i händelsernas centrum. Till största del nyttjas biblioteket idag av boende och studenter i närområdet. Då lägesfaktorn bedöms som avgörande såg man att den befintliga lokalen inte kommer uppfylla behoven som eftersträvas i strukturplan för biblioteket. Därför bedömde Stadsbiblioteket att en investering skulle ge större värde i ett annat läge.

Kulturförvaltningen gick vidare med Kista Galleria, även om detta förslag innebar färdigställande först 2016-2017. På grund av svårigheter att få till stånd den planerade fastighetsbildningen med inblandade parter, återkom Kista Galleria efter sommaren 2012, med förslag på ny placering inne i Kista Galleria. Detta läge bedöms uppfylla de krav Stockholm stadsbibliotek ställer på det nya biblioteket och kulturförvaltningen har gått vidare med att utveckla verksamhetsprogrammet i de föreslagna lokalerna i Kista galleria.

Kostnadsnivån innebär att den ökning av besökarmängden som förväntas, ger mer verksamhet till likvärdig kostnad, d v s maximalt värde för varje satsad skattekrona.

Vision 2030 och Bibliotekets strukturplan

Som en konkretion av biblioteksplanen (fullmäktige februari 2012) antog Stockholms kulturnämnd i mars 2012 en ny strukturplan för stadens bibliotek. Som följd av tidigare strukturplan har det exempelvis skett flytt och etablering av T-banebibliotek i Bredäng, Högdalen och på Östermalm. Förändringarna har gett positivt resultat, ofta i form av ökade besök, utlån och publika arrangemang anordnade tillsammans med externa partners.

Ett nytt bibliotek i Kista går också i linje med den inriktning som finns för områdets utveckling genom investeringsprogrammet Järvalyftet och Vision 2030. Visionen för Järvaområdet är att det ska bli bättre, tryggare, mer trivsamt och en väl fungerande del av Stockholm att bo, verka och vistas i. Det ska vara en attraktiv del av Stockholm, med gott rykte och bra anseende.

Verksamhetsidé

En ny lokalisering når fler och stärker möjligheterna till möten mellan analog och digital kultur där Kista bibliotek skall utvecklas med tonvikt på bildning i vid mening i ett växande digitalt samhälle. Biblioteket blir en gränsöverskridande mötesplats för lärande, berättande och skapande i oväntade möten mellan boende, besökare och näringsliv på Järvaområdet. Stockholms stadsbibliotek söker samverka med aktörer inom både offentlig (förskola, skola, jobbtorg, svenska för invandrare, medborgarkontor, kulturskolan m.fl.) och privat sektor (företag inom ICT, utbildning, entreprenörskap t.ex.), folkbildning, universitet, kultursektorn och den sociala ekonomin. Kista nya bibliotek blir en för staden viktig satsning på bildning och lokal samhällsutveckling samt en förstärkande del av det samlade kulturutbudet i Kista.

Kista bibliotek har idag uppdraget att vara en inspiratör och motor till livslångt lärande, med särskild spets inom det digitala området och det flexibla lärandet.

Digital delaktighet

Detta nya bibliotekskoncept, förankrat i Kista Science Citys tekniska utvecklingsområden, syftar till att skapa Sveriges digitalt sett mest utvecklade fysiska bibliotek i samverka med många aktörer med liknande verksamhetsidé och värderingar. Syftet med det är att brygga över den kunskapsklyfta, som stänger ute en miljon människor i Sverige från den digitala delen av samhället. Genom att utveckla en digital verksamhet i de fysiska lokalerna vill biblioteket skapa en miljö som stärker besökarna till att bli aktiva mediekonsumenter. Det ska genom den nya tekniken och den kompetens som erbjuds på biblioteket vara möjligt för så väl ung som äldre att utvecklas som digital medborgare. I samarbete med lokala teknikföretag, Stockholms universitet och annan expertkompetens bl.a. lokalkvarteret NOD, ska det vara möjligt att testa och lära sig mer som besökare.

Nära samverka med andra är en viktig strategi för att biblioteken skall kunna nå nya användare samt bredda bibliotekens kompetens och utbud. Biblioteket ska

vara en stark bildningsplattform och samarbetspartner, lätt tillgänglig i ett av stadens största köpcentrum.

Det är ett biblioteksprojekt som på ett innovativt sätt vill integrera den digitala världen i den fysiska miljön, samt på ett tydligt sätt gestalta det fysiska biblioteket i den digitala världen. Detta kräver nya metoder och kompetenser som vi ser kan utvecklas i Kistas nya bibliotek.

Biblioteket som lärande partner

Kista nya bibliotek ska vara ett fullskaligt bibliotek med kulturella upplevelser och lärande.

En bärande idé för Kista nya bibliotek är att nå korttidsutbildade stockholmare genom att inspirera och vägleda till fortsatt utbildning, och på längre sikt också fungera som en sluss ut i arbetslivet, i samarbete med stadsdelsförvaltningen, Jobbtorget m.fl.

Genom att inspirera, stötta och vägleda studieovana och arbetsökande invånare bidrar biblioteket till att öka individers möjligheter att hitta nya utbildningsvägar och nätverk, komma ut på arbetsmarknaden och förverkliga sina livsdrömmar. Biblioteket bidrar därmed även till ökad integration i ett mångkulturellt område till en del präglad av socialt och kulturellt utanförskap.

Biblioteket ska vara en självklar plats för stockholmare i olika lärande faser, så väl för någon som är på väg att lära sig svenska som någon som studerar på högskola och universitet. Det nya bibliotekets språklabb ska fungera som ett stöd i språkinläring och genom att erbjuda både drop-in- tillfällen som kortare kurser i egen regi och i samarbete med andra utbildningsaktörer ska biblioteket attrahera studerande. Kista nya biblioteket ska erbjuda platser för avskilda studier, grupparbeten och möjligheten för utbildningsaktörer att bedriva undervisning i bibliotekets lokaler.

Skapande barn

Kista nya bibliotek vill satsa på skapande aktiviteter och läsinspiration med utgångspunkt i ny teknik och digital utveckling. Det är barnens perspektiv och intresse som ska styra verksamheten. Det nya biblioteket ska omfamna det vidgade textbegreppet – de unga besökarna ska mötas av möjligheten att hitta sitt eget uttrycksätt och kreativitet genom att skapa egen film, musik och litteratur.

Skönlitteratur/Utställning/Scen

Fullskalebiblioteket i Kista ska erbjuda olika typer av medier med fokus på nytgiven litteratur, där det är möjligt att både hitta den breda och smala litteraturen. Biblioteket kommer att utvecklas som programbibliotek i enlighet med strukturplanen och bedriva olika typer av aktiviteter. Medierna ska ”väsas” och lyftas fram genom debatter, samtal, tematiska aktiviteter och inspirerande besök. Utbudet på Kista nya bibliotek ska väl spegla intressen och språk bland de Stockholmare som bor i området. Scenrummet och utställningsdelen ska vara tillgänglig för externa aktörer att kunna använda. I och med en attraktiv och funktionell scenyta satsar biblioteket på att bli ett nav för kultur- och samhällsdebatt i norra Stockholm.

Förslag till gestaltning

Tidplan

Projektet beräknas vara genomförda till år 2014 med invigning av Kista nya bibliotek i augusti 2014. Nedan redovisas en överskådlig tidplan för projektet.

1. Inriktningsbeslut	feb 2013
2. Kommunfullmäktiges ekonomiutskott	mars 2013
3. Genomförandebeslut	april 2013
4. Kommunfullmäktiges ekonomiutskott	maj 2013
5. Start projektering	maj/juni 2013
6. Byggstart	augusti 2013
7. Invigning	augusti 2014

Ekonomiska förutsättningar

Kulturförvaltningen föreslås hyra 2 300 kvm till bashyran 2 000 kr/kvm i Kista galleria. Hyresvärd är Kista Galleria KB.

Kulturförvaltningen genomför projektet till egen kostnad om cirka 8,5 mnkr. Kista Galleria KB projekterar och bygger för ett investeringsbidrag om cirka 13,5 mnkr. Den exakta summan kan komma att ändras efter att detaljerna kring den exakta projekteringen blivit kända.

Investeringsbidraget tas ut som ett hyrestillägg under 10 år och är vid 13,5 mnkr 517 kr/kvm. Ränta tillkommer med 2,75 % och är fast under löptiden. Hyrestillägget motsvarar den kostnad som kulturförvaltningen skulle haft om investeringen gjorts med egna medel.

Bashyra	2 000 kr/kvm
Hyrestillägg	517 kr/kvm
Värme/Kyla, VA	142 kr/kvm
Avgår rabatt	-62 kr/kvm
Total	2 597 kr/kvm

Hyresavtalet har en löptid på 10 år med 1 års uppsägningstid. Förlängning efter 10 år sker med 5 år åt gången. Kulturförvaltningen har möjlighet att efter 5 år säga upp avtalet för avflyttning, dock ej villkorsändring. Vid avträde efter 5 år skall kulturförvaltningen kompensera Kista Galleria KB för nedlagda, men ej avskrivna, investeringar som inte betalats av investeringsbidraget.

Kostnader för returpapper, larm, brandskydd och sophantering ingår i hyran och bekostas av Kista Galleria KB.

Närliggande toaletter, amningsrum, café och lekyta om cirka 400 kvm bekostas och drivs i sin helhet av Kista Galleria KB.

Hyresnivå i nuvarande lokal, belägen vid Kista Torg 7, är 1,1 mnkr/år och lokalens yta uppgår till 1 025 m². Kista bibliotek har idag cirka 225 000 besök per år.

Det nya Kista bibliotek bedöms fördubbla besöksantalet till cirka 500 000 besök per år. Totalkostnad per besök det nya Kista bibliotek beräknas bli jämförbar med dagens totalkostnad per besök.

Kostnadsnivån för projektet totalt bedöms som rimlig och projektet är en del av den av nämnden antagna Strukturplanen för Stockholms stadsbibliotek, där också motsvarande medel har tagits med i flerårsplaneringen av budgeten för Bibliotek i rörelse.

Förvaltningens synpunkter

Kulturnämnden föreslås ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag till genomförandebeslut för en utveckling av Kista nya bibliotek enligt tjänsteutlåtandet.

Framtagna handlingar kommer att utgöra underlag till ett beslutsärende om genomförande med mer detaljerad information om kostnader och tidplan för ombyggnadsprojektet, vilket beräknas kunna presenteras för kulturnämnden under våren 2013.

Bilagor

1. Kista biblioteks protokollsutdrag 2008-02-12 DRN 005/1252/2008
2. Kista biblioteks tjänsteutlåtande 2008-02-12
3. Programhandling Kista nya bibliotek – ett bibliotek i världsklass 2010-12 03